

vozuje-li nyní teprve v dovolání a to dokonce všeobecně, že připuštěním úhradní koupě k uplatnění pouhého nároku na náhradu škody pro opožděné plnění vzniknouti by mohl kupiteli dvojnásobný zisk, jest tato obrana novotou, protože nebylo předneseno v první stolici, že z toho důvodu je škoda menší, a netřeba se touto okolností obírat. Ostatně žalobce sám potvrdil, že stroje v ceně klesly a na odbyt nejdou a škoda jeho podle toho nebude menší, i když žalovaná splnila. Také není nesprávné, že nepokládá odvolací soud nárok na náhradu škody za promlčený. Ve lhůtě čl. 349 obch. zák. promlčují se toliko nároky ze správy. Jimi jsou nároky, vypočtené v §u 932 obč. zák. Nároky z náhrady škody a náklady jsou nároky ze správy samé jen potud, pokud vzešly následkem vadnosti věci, nebo jsou následkem zrušení smlouvy pro vadnost. Ale nárok na náhradu škody, který by bez ohledu na správu vzešel z prodlení a není tedy s vadným dodáním v žádné souvislosti, nelze podřadit pod ustanovení §u 932 obč. zák. a čl. 349 obch. zák. Nad to nejedná se o náhradu škody z vadné dodávky proto, že k splnění ani nedošlo. Dle zjištění odvolacího soudu nepřijala žalobkyně vadného stroje jako splnění dle čl. 346 obch. zák., tedy splněno nebylo. Správa však předpokládá, že splněno bylo a že bylo zboží jako plnění přijato. Bylo-li jako splnění odmítnuto, není tu správy a nároku z ní. Žalovaný neuplatnil v tomto sporu, že dodávkou jest splněno, dokonce nesplnění je stanoveno právoplatně rozsudkem ve sporu opozičním. Nepřichází tedy již v úvahu, zda bylo plněno vadně, když stroj nebyl přijat jako splnění a nárok na náhradu není založen na správě, s ní nesouvisí.

Čís. 4887.

Prozatimné opatření (§ 379 a násl. ex. ř.).

Zákaz poddlužníku nepozbývá vůči němu účinnosti již uplynutím doby, na niž bylo prozatimné opatření povoleno, nýbrž teprve odvoláním zákazu ze strany soudu.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1925, Rv I 358/25.)

Ve sporu žalobce proti Dru Josefu P-ovi o 4351 Kč bylo žalobci povoleno prozatimné opatření, jímž bylo bance v K. zapovězeno, by nevydávala hotovosti a cenných papírů, Drem Josefem P-em u ní uložených. Prozatimní opatření bylo povoleno původně do 31. prosince 1922 a bylo pak prodlouženo do 31. března 1923. Dne 3. dubna vydala banka v K. hotovost i cenné papíry právnímu zástupci Dra Josefa P-a. Dne 7. dubna 1923 byla banka v K. vyrozuměna, že prozatimní opatření bylo prodlouženo do 31. prosince 1923. Žalobce spor proti Dru Josefu P-ovi vysoudil, exekuce zůstala však bezvýslednou. Domáhal se proto na bance v K. zaplacení 4100 Kč (obstaveného to peníze) a vydání obstavených cenných papírů, ježto žalovaná, ač neměla k tomu soudního poukazu, vydala obstavenou hotovost a cenné papíry právnímu zástupci Dra Josefa P-a, čímž zavinila, že exekuce na jmění Dra Josefa P-a zůstala bezvýslednou a žalobce byl tím poškozen. **Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody:** Žalovaná banka, vydavši obstavenou hotovost a cenné papíry dne 3. dubna 1923, učí-

nila tak v době, kdy zákaz, tyto věci vydati, již pominul, neboť prozatimní opatření ze dne 16. prosince 1921, prodloužené usnesením ze dne 8. prosince 1922 do 31. března 1923 v den výplaty, t. j. dne 3. dubna 1923 již nepůsobilo a usnesení ze dne 3. dubna 1923 bylo žalované doručeno dne 7. dubna 1923, takže zákaz, jím vyslovený, nemohl býti účinným, kdyžtž zabavené (obstavené) předměty byly již před jeho doručením stranou žalovanou vydány. Zákonodárství, poskytujíc ochranu práv prozatimními opatřeními, musí sice předem vzíti zřetel na zájem strany, kteráž má nárok na provedení svého práva, avšak v téže míře i na zájmy druhé strany, by její právní obor, její právo disposiční, nebylo poškozováno. Takovýto zájem strany, proti níž prozatimní opatření směřuje, má na mysli § 391 ex. ř., který výslovně ustanovuje, že usnesení, kterým se prozatimní opatření povoluje, musí určit čas, na který se opatření činí. Toto ustanovení času se zřetelem k §u 399 čís. 2 ex. ř. zároveň vyslovuje do jisté míry předpoklad, že do doby, jím určené, poměry, pro které prozatimní opatření bylo povoleno, zůstanou beze změny. Pakliže po uplynutí této doby i na dále trvají poměry, pro které bylo prozatimní opatření povoleno, jest na navrhovateli a bylo v tomto případě na straně žalující, by si včasným návrhem před uplynutím doby vymohli prodloužení povoleného již prozatimního opatření. Vzhledem k tomu, co uvedeno, sdílí soud názor, že nelze za to míti, že žalovaná strana dopustila se zavinění nebo nedbalosti, jakou má na mysli § 1294, pokud se týče 1297 obč. zák., takže žaloba jest neodůvodněna. **O d v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d vyhověl žalobcovu dovolání a uznal žalovanou povinnou, zaplatiti žalobci 4.100 Kč.

D ů v o d y:

Jest přisvědčiti názoru nižších stolic, že prozatimní opatření, nebylo-li v čas o jeho prodloužení žádáno, pozbývá účinnosti uplynutím doby, na niž bylo povoleno (§ 391 ex. ř. a nař. min. ze dne 3. prosince 1897, čís. 25.801 čís. věstníku 44), nesprávným jest však, že zákaz, udělený při obstarávkách poddlužníku (§ 379 odstavec třetí ex. řádu) přestane býti pro něho závazným již pouhým uplynutím dne, kdy ona doba skončila, bez ohledu na to, zda zákaz byl odvolán, pokud se týče zrušení. Zákaz ten dle doslovu zákona i textu dotyčných úředních formulářů zní, by poddlužník odpůrci strany ohrožené neplatil, po případě věcí jemu příslušejících nevydával aniž čeho jiného vzhledem k nim nepodnikal, co by mohlo zmařiti nebo značně stížití vedení exekuce na pohledávku peněžitou nebo na věci, které je dlužen nebo má vydati a to do té doby, dokud by jinak soudem nebylo nařízeno. Že v tomto případě zákaz, udělený v povolovacím usnesení žalované jako poddlužníku takto zněl, jest nesporno. Časové obmezení, které v povolovacím usnesení jako jeho podstatná náležitost uvedeno býti musí, týká se, jak dovolatel uvádí, především stran právní věci, nikoli však zákazu, uděleného poddlužníku, tento zákaz naopak trvá v platnosti potud, pokud není zrušen, jak se v jeho doslovu výslovně uvádí. Pro poddlužníka jako osobu třetí mimo vlastní právní poměr stran může tedy býti směrodatným jedině

obsah zákazu, jemu nepřisluší, by si činil z ostatního obsahu usnesení úsudek o tom, zda a pokud jest jím ještě vázán. Činí-li tak a jedná-li proti zákazu dříve, než byl odvolán, jedná na vlastní nebezpečí. Vzhledem na eventuelní prodloužení účinnosti prozatimního opatření tomu ani jinak býti nemůže. Poukazuje-li žalovaná strana k tomu, že usnesení o prodloužení prozatimního opatření jí doručené, neobsahovalo znovu zase onoho zákazu, nýbrž jen lhůtu, do které se prodloužení prozatimního opatření povoluje, nemá to pro ni ospravedlňujícího významu, neboť pro ni jako poddlužníka nebyla směrodatna tato konečná lhůta povolení nebo prodloužení prozatimního opatření, nýbrž jen obsah prvotního zákazu, dle něhož závaznost zákazu přestávala pro ni teprve jeho odvoláním. Bylo-li o prodloužení prozatimního opatření žádáno včas a bylo-li povoleno prodloužení právem čili nic, o tom nelze jednat vzhledem na právní moc dotyčného usnesení. Jednala-li tedy žalovaná proti tomuto zákazu tím, že obstavenou hotovost a cenné papíry zástupci pozůstalosti Dra Josefa P-a (tehdejšího odpůrce strany ohrožené) vydala, ač neměla soudního usnesení o tom, že se zákaz ten zrušuje, na pouhé ujišťování tohoto zástupce, zachovala se protiprávně a jest povinna žalobci (tehdejší straně ohrožené) náhradou škody, která jí tím vzešla (§ 385, 402 ex. ř.) a jest opačný názor nižších stolic právně mylným. Žalobce tvrdí, že tímto porušením soudního zákazu utrpěl škodu proto, že exekuce, zavedené pro jeho pohledávku, mezitím rozsudkem stanovenou, zůstaly napotom bezvýslednými, aniž by bylo tomuto tvrzení se strany žalované bývalo odporováno námitkou, a má tedy žalobce proti žalované oprávněný nárok na náhradu toho, co mu z jejího jednání ušlo na úhradě jeho pohledávky. Vzhledem na výši pohledávky, pro niž prozatimné opatření bylo povoleno, a obstavené pohledávky a cenných papírů není, ježto ani v tomto směru námitky vzneseny nebyly, závady proti úsudku, že do tohoto náhradního nároku počítati lze částku 4.100 Kč, o jejíž zaplacení se žaluje. V tomto rozsahu bylo tudíž žalobě vyhověti; co do nároku na vydání cenných papírů, v žalobě uvedených, nebylo dovolání vyhověti, ježto nárok tento není ani dle tvrzení žalobcových v zákoně odůvodněn, neboť žalobci nepřisluší nárok na vydání oněch cenných papírů, nýbrž jen na peněžitou náhradu toho, co mu ušlo na úhradě jeho pohledávky tím, že papíry ty nemohly býti exekučním pořadem zpeněženy (§ 1323 obč. zák.).

Čís. 4888.

Ustanovení Šu 502, odstavec druhý c. ř. s. má na mysli spory, jež mají za předmět věci nepatrné v čase, kdy bylo podáno dovolání, tedy, jež staly se za řízení nepatrnými, nechťsi procesním soudem první stolice byl sborový neb okresní soud.

Jde o »věc nepatrnou« (§ 502 odstavec druhý c. ř. s.), byla-li pohledávka, přesahující původně 300 Kč, obmezena na úroky, nepřevyšující 300 Kč.

(Rozh. ze dne 7. dubna 1925, Rv I 362/25.)